

Nr 3.

Ankom till riksdagens kansli den 27 januari 1944 kl. 4 em.

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bemyndigande för Kungl. Maj:t att medgiva visst undantag från gällande villkor för åtnjutande av rätt till varvsindustrirestitution.

I en den 31 december 1943 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 19, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att bemyndiga Kungl. Maj:t att under tiden till och med den 31 december 1946 i fall, då särskilda skäl därtill äro, medgiva, att näringsidkare, som erhållit rätt till varvsindustrirestitution, må åtnjuta sådan tullrestitution, oaktat de av honom använda artiklarna införts av annan näringsidkare, som erhållit rätt till enahanda slag av tullrestitution.

Av statsrådsprotokollet i ärendet inhämtas bland annat följande.

Enligt 2 § förordningen den 4 oktober 1929 (nr 307) angående tullrestitution äger näringsidkare vid utförsel av här i riket framställd, reparerad eller kompletterad vara, för vars framställning, reparation, komplettering eller emballering använts av honom från utlandet införda materialier eller andra artiklar, åtnjuta restitution av tull (*allmän industrirestitution*) för en motsvarande myckenhet materialier eller andra artiklar av samma slag, vilka inom två år före utförseln av honom införts från utlandet.

I 3 § samma förordning stadgas, att idkare av varvs- eller verkstadsrörelse ävensom fartygsägare äger att efter verkställd byggnad, ombyggnad, reparation, inredning eller utrustning, inberäknat förseende med reservdelar, av svenskt eller utländskt fartyg av mer än 70 tons bruttodräktighet, utländskt järnfartyg även av 70 tons bruttodräktighet eller därunder, eller av skeppsdocka, dockport, ponton, slip, stapelbädd eller mudderverk, för vilkas byggnad, ombyggnad, reparation, inredning, utrustning eller sjösättning använts av honom från utlandet införda materialier eller andra artiklar, åtnjuta restitution av tull (*varvsindustrirestitution*) för en motsvarande myckenhet materialier eller andra artiklar av samma slag, vilka inom fem år före arbetets slutförande av honom införts från utlandet.

Enligt 7 § tullrestitutionsförordningen skall prövning av fråga angående rätt till allmän industri- samt varvsindustrirestitution ävensom fastställandet av de närmare villkor för rättighetens åtnjutande, som i särskilda fall må finnas erforderliga, ankomma på generaltullstyrelsen efter samråd med kommers-

kollegium. Rätt till industrirestitution kan, enligt 8 §, beviljas för särskilt fall, för viss tid eller tills vidare.

Med skrivelse den 21 mars 1940 överlämnade *generaltullstyrelsen* till Kungl. Maj:ts prövning tre till styrelsen ställda skrifter, däri aktiebolaget Lindholmens varv, Eriksbergs mek. verkstads aktiebolag och aktiebolaget Göta-
taverken, vilka samtliga åtnjuta rätt till varvsindustrirestitution, var för sig anhängit om restitution av eller befrielse från tull för vissa i bolagens varvsrörelse använda materialier och artiklar, vilka införts av andra till varvsindustrirestitution berättigade företag för dessas bruk men sedermera överlåtit till sökandebolagen. I sin skrivelse hemställde generaltullstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte förklara hinder icke möta för styrelsen att medgiva den sökta restitutionen av eller befrielsen från tullavgift. Samtidigt gav styrelsen uttryck för den uppfattningen, att kravet på identitet mellan importör och restitutionssökande icke behövde med stränghet upprätthållas, då såsom i förevarande fall båda medgivits rätt till varvsindustrirestitution. Emellertid fann Kungl. Maj:t enligt beslut den 3 maj 1940 icke skäl lämna bifall till framställningen.

Under hänvisning till Kungl. Maj:ts nyssnämnda beslut har *Sveriges varvsindustrieförening* i en den 21 november 1940 dagtecknad skrift gjort framställning om sådan författningsändring, att tullrestitution finge beviljas även i fall, då vara, som under restitutionsanspråk importerats av företag vilket medgivits rätt till varvsindustrirestitution, sedermera överlåtit till och använts av annat sådant företag.

Över föreningens framställning ha, efter remiss, *generaltullstyrelsen* och *kommerskollegium* avgivit gemensamt utlåtande den 18 mars 1941. Vid utlåtandet ha fogats yttranden av *tullbehandlingsinspektionen i Göteborg* och *Sveriges Industriförbund*. Framställningen har därvid tillstyrkts i samtliga yttranden.

Departementschefen har till stöd för det i propositionen framlagda förslaget anfört följande:

»Av utredningen i ärendet framgår, att de till följd av kriget försämrade handelsförbindelserna vållat varvsindustrien särskilda svårigheter beträffande materialanskaffningen och att företagen i detta avseende äro i större utsträckning än tidigare beroende av varandras bistånd. Det synes därför rimligt, att så länge nämnda svårigheter bestå varvsindustrien beredes sådan lättnad i villkoren för erhållande av tullrestitution, att samarbetet mellan företagen vid anskaffandet av material utomlands såvitt möjligt underlättas. Däremot torde det under nuvarande extraordinära förhållanden icke vara lämpligt att träffa något mera definitivt avgörande i vare sig den nu berörda frågan om varvsindustrirestitutionen eller den därmed nära sammanhängande frågan om allmän industrirestitution.

Den lättnad ifråga om villkoren för erhållande av varvsindustrirestitution, som i förevarande sammanhang kan anses påkallad, torde vara att kravet på identitet mellan importören och förbrukaren av de ifrågavarande materialier-

na i viss utsträckning eftergives. I fall, då särskild anledning därtill finnes, bör sålunda tullrestitution kunna erhållas, oaktat sådan identitet icke föreligger, om blott importören och förbrukaren båda äro berättigade till varvsindustrirestitution. Härför erfordras emellertid riksdagens medverkan. På grund härav och då frågan om undantag från berörda restitutionsvillkor bör ankomma på Kungl. Maj:ts prövning, torde bemyndigande för Kungl. Maj:t nu böra inhämtas att under viss tid, förslagsvis till och med den 31 december 1946, medgiva sådant undantag. Vid bifall till en framställning härom torde få förutsättas, att tullrestitution må kunna beviljas även för materialier, som införts till riket före den tidpunkt, då bemyndigandet erhållits. Ett villkor för restitution bör dock alltid vara att det arbete, varom fråga är, avslutas under bemyndigandets giltighetstid.»

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot föreliggande förslag, *Utskottet.*
får hemställa,

att riksdagen måtte bifalla Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 19.

Stockholm den 27 januari 1944.

På bevillningsutskottets vägnar:

A. J. BÄRG.

Närvarande: se under betänkande nr 2.
